Temark

Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS

Møteinnkalling

Gjerstad kontrollutvalg

Dato:	03.12.2019 kl. 10:00
Møtested:	Kommunehuset, møterom ved resepsjonen
Arkivsak:	19/16872
Arkivkode:	033

Forfall meldes til utvalgets sekretær på epost: agnes.gullingsrud.fjeldstad@temark.no eller mobil: 91726506.

Vara møter bare etter eget varsel.

Sakskart			Side
		Møteinnkalling	
4/19	19/16872-1	Godkjenning av innkalling 03.12.2019	3
		Møteprotokoll	
4/19	19/16872-2	Godkjenning av protokoll fra 03.09.2019	4
		Saker til behandling	
27/19	19/16991-1	Presentasjon av nytt kontrollutvalg 2019-2023 Gjerstad	5
28/19	19/17583-1	Kontrollutvalget - funksjon og oppgaver	7
29/19	19/17092-1	Kontrollutvalgets rolle og samspill med rådmannen - Gjerstad	10
30/19	19/17660-1	Møte- og arbeidsplan 2020 Gjerstad kontrollutvalg	12
31/19	18/03129-13	Ny orientering vedrørende forvaltningsrevisjonsrapport - Organisering og kvalitet i pleie og omsorg	15
32/19	19/16874-1	Orienteringer fra revisor 03.12.2019	19
33/19	19/16875-1	Referatsaker 03.12.2019	20
34/19	19/16876-1	Eventuelt 03.12.2019	21

Sakene legges også ut på www.temark.no

Arendal, 26.11.2019

For kontrollutvalgsleder
Mona Hoel

Agnes Gullingsrud Fjeldstad
Sekretær

Møteinnkalling

4/19 Godkjenning av innkalling 03.12.2019

Arkivsak-dok. 19/16872-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	4/19

Forslag fra sekretariatet:
Innkalling til møte 03.12.2019 godkjennes.

Møteprotokoll

4/19 Godkjenning av protokoll fra 03.09.2019

Arkivsak-dok. 19/16872-2
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	4/19

Forslag fra sekretariatet:
Protokoll fra møte 03.09.2019 godkjennes

Vedlegg:
Protokoll Gjerstad kontrollutvalg 03.09.2019.

Vedlegg til sak

Protokoll Gjerstad kontrollutvalg 03.09

Saker til behandling

27/19 Presentasjon av nytt kontrollutvalg 2019-2023 Gjerstad

Arkivsak-dok. 19/16991-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	27/19

Forslag fra sekretariatet:
Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:
Gjerstad kommunestyre konstituerte nytt kontrollutvalg i det konstituerende kommunestyret 24.10.2019. Følgende ble valgt til kontrollutvalget:

Leder: Mona Hoel (Sp)
Nestleder: Heidi M. Thoresen (Frp)
Medlem: Albert Nævestad (Ap)
Medlem: Anette Kveim (Sp)
Medlem: Harmen Boiten (KrF)

Varamedlemmer:
1.Vara: Morten Sverre Presthagen (H)
2.Vara: Hans Martin Ulltveit (Sp)
3.Vara: Tone Sølvberg (FrP)
4.Vara: Ragnhild Løvdal (H)
5.Vara: Nils Audun Gryting (KrF)

Praktisk informasjon:
- Utsendelse av innkallinger, protokoller og vedtak.
- Oppdatere kontaktinformasjon
- Presentasjon av sekretariat.
- Presentasjon av revisjonen.
- Erfaringer fra forrige periode (Se vedlagte saksutskrift).

Vurdering fra sekretariatet:
Sekretariatet ønsker alle lykke til og ser frem til samarbeidet med det nye utvalget!

Vedlegg:
Saksutskrift - Evaluering av arbeidsformen og perioden for kontrollutvalget – Gjerstad kommune

Vedlegg til sak

Saksutskrift - Evaluering av arbeid

28/19 Kontrollutvalget - funksjon og oppgaver

Arkivsak-dok. 19/17583-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	28/19

Forslag fra sekretariatet:
Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Bakgrunn for saken:
Kontrollutvalget er et utvalg med en særskilt stilling etter kommuneloven. Sekretariatet gir i dette saksframlegget en oversikt over rammene for kontrollutvalgets arbeid.

Saksopplysninger:
Ordningen med kontrollutvalg ble lovfestet i 1992. Bakgrunnen for at kontrollutvalgene ble opprettet var at man ville sikre kommunene en egenkontroll basert på demokratiske prinsipper. Dette ble sett på som en del av det kommunale selvstyret og skulle bidra til å redusere behovet for statlig tilsyn og kontroll.

I henhold til den nye kommunelovens § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet. Kommunestyret skal likevel velge et eget kontrollutvalg som står for det løpende tilsynet på kommunestyrets vegne. Kontrollutvalget er uavhengig av den kommunale forvaltningen. Utvalget utøver kontrollfunksjonen på vegne av kommunestyret og er kun underlagt kommunestyret.

Kontrollutvalget skal ha tilgang til nødvendige ressurser for å fylle rollen, blant annet økonomiske ressurser og bistand fra et uavhengig sekretariat. Kontrollutvalget bestiller revisjonstjenester fra Aust-Agder revisjon IKS, som står for den operative delen av kontrollarbeidet.

Kontrollutvalgets oppgaver
Kontrollutvalgets viktigste oppgave er å føre tilsyn med kommunedirektøren for å se til at kommunestyrets vedtak og intensjoner følges opp, og at kommunen drives i samsvar med lovverket. Utvalgets oppgaver er lovfestet i kommunelovens § 23, og i forskrift om kontrollutvalg og revisjon. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for at disse oppgavene blir utført:

> *Regnskapsrevisjon*, som innebærer å påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet, gi en uttale om årsregnskapet til fylkestinget og påse at revisors påpekninger til årsregnskapet blir fulgt opp.

Forvaltningsrevisjon. Dette er en form for evaluering av kommunens tjenesteproduksjon. Kontrollutvalget utreder behovet for, planlegger og bestiller forvaltningsrevisjoner. Utvalget rapporterer resultatene fra hver forvaltningsrevisjon til kommunestyret.

Eierskapskontroll. Dette innebærer å føre kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper. Utvalget skal følge opp at kommunen ivaretar sine eierinteresser og at selskapene drives på en økonomisk forsvarlig måte og i henhold til kommunestyrets intensjoner.

Budsjett. Kontrollutvalget lager årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets budsjett for 2020 som ble sent til kommunestyret høsten 2019 er vedlagt saken.

Valg av revisjonsordning og valg av revisor. Det er svært sjelden denne saken er til behandling i kontrollutvalget, men i slike tilfeller gir utvalget innstilling til kommunestyret om valg av revisjonsordning, eventuelt også om valg av revisor. Kommunen er allerede medeier i Aust-Agder revisjon IKS.

Leder av kontrollutvalget har møte- og talerett i kommunestyret når saker fra kontrollutvalget skal behandles. Leder kan overlate til andre medlemmer å utøve denne retten på sine vegne. Det er viktig at denne retten benyttes, og at ordfører gir kontrollutvalgsmedlemmene egen taletid, slik at utvalget kan informere om aktuelle saker i forbindelse med kommunestyrets behandling. Spesielt gjelder dette behandlingen av årsregnskap og rapporter fra forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller. Når kontrollutvalgsleder får mulighet til å presentere sakene for kommunestyret, får kommunestyret et bedre grunnlag for behandling av sakene. Presentasjon av sakene vil også bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets arbeid, og til å sette kommunestyret bedre i stand til å forstå og bruke kontrollutvalget aktivt som sitt kontrollorgan.

Innsynsrett
Kontrollutvalget kan be om enhver opplysning eller tilgang til ethvert dokument i kommunen, uavhengig av bestemmelser om taushetsplikt og eventuelt bestemmelser om unntak fra offentlighet. Som en følge av bestemmelsene om innsynsrett i kommuneloven kan kontrollutvalgets medlemmer få innsyn i fullstendige sakspapirer og protokoller fra politiske utvalg, inkludert saker som er unntatt offentlighet. Kontrollutvalgets medlemmer kan få innsyn i taushetsbelagte dokumenter på forespørsel. Denne retten ligger til kontrollutvalget som kollegium, ikke til det enkelte medlem.

Innsynsretten omfatter også informasjon i selskaper som direkte eller indirekte er heleid av kommunen selv, eller som eies sammen med andre kommuner/fylkeskommuner.

Taushetsplikt
Den vide innsynsretten gir kontrollutvalget omfattende innsyn, samtidig har utvalget et ansvar for ikke å misbruke innsynsretten eller opplysningene som innhentes. Medlemmer i kontrollutvalget er underlagt forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt. Taushetsplikten gjelder også etter at medlemmene har trådt ut av kontrollutvalget.

Det er en vanlig misforståelse at folkevalgte kan pålegges taushetsplikt for alle typer opplysninger som kommer fram i lukkede møter, dette er ikke riktig. Det er kun de deler av informasjonen som er unntatt offentlighet som utvalget har taushetsplikt om.

Habilitet
Medlemmene i politiske organ skal be om å få vurdert egen habilitet dersom organet behandler saker der de selv eller noen av deres nærmeste har interesser, eller er part, dette gjelder også kontrollutvalgets medlemmer. Medlemmene bør henvende seg til sekretariatet dersom de er i tvil om egen habilitet for å få en vurdering av spørsmålet og sikre at vara innkalles ved behov. Det er utvalget som avgjør habiliteten til medlemmene sine.

Aktuelle diskusjonstema:
Mediekontakt
Ønsker kontrollutvalget å ha en aktiv rolle overfor media og kommunens innbyggere? Hvilken praksis skal i så fall utvalget legge seg på? Hvem uttaler seg på vegne av utvalget til media?

Saker og møter
Har utvalget ønsker angående sekretariatets saksframstilling eller hvordan møtene avholdes? I hvor stor grad ønsker kontrollutvalget å legge møter utenfor rådhuset? Møteplanen behandles i egen sak, utvalget kan legge sine møter til kommunens virksomheter eller til selskaper der kommunen har eierinteresser.

Opplæringsbehov
Kontrollutvalget vil i de kommende møtene få informasjon om arbeidsoppgavene, blant annet vil medlemmene høre mer om forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og regnskapsrevisjon. Utvalgsmedlemmene kan diskutere om opplæringsbehovet bør dekkes på andre måter, for eksempel studietur, egne kursopplegg og deltakelse på konferanser.

Vurdering fra sekretariatet:
Sekretariatet anbefaler kontrollutvalgets medlemmer å sette seg inn i *kontrollutvalgsboken*. Boka inneholder gode råd om hvordan utvalget kan jobbe og hva medlemmene kan forvente.

Kontrollutvalgsboka finner en her:
https://www.regjeringen.no/contentassets/67b3cb9c983a49b2be54e8b932faceb9/kontrollutvalgsboka.pdf

Vedlegg:
Saksutskrift - Budsjett for kontroll, tilsyn og revisjon 2020 Gjerstad

Vedlegg til sak

Saksutskrift - Budsjett for kontrol

29/19 Kontrollutvalgets rolle og samspill med rådmannen - Gjerstad

Arkivsak-dok. 19/17092-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	29/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering og kontrollutvalget ser frem til samspillet med rådmannen i respekt for hverandres roller.

Saksopplysninger:

Kommunen er samfunnets viktigste velferdsprodusent og forvalter betydelige ressurser på vegne av innbyggerne. Omfanget av og bredden i den kommunale tjenesteproduksjonen medfører et behov for utstrakt styring og kontroll.

Kommunestyret har det overordnede ansvaret for all intern kontroll- og tilsynsvirksomhet i kommunen – kommunens egenkontroll. Fra kommunestyret går det to kontrollinjer:

1. Fra kommunestyret til rådmannen (kommunedirektøren). Rådmannen er ansvarlig for kommunens planlegging, myndighetsutøvelse og tjenesteproduksjon. Rådmannen skal også føre kontroll med egen virksomhet, gjerne omtalt som internkontroll.
2. Fra kommunestyret til kontrollutvalget. Kontrollutvalget er ansvarlig for kontroll og tilsyn med hele den kommunale virksomheten. Dette omfatter både administrasjonen, formannskapet, andre politiske utvalg og ordføreren.

Det er viktig at kontrollutvalget undersøker om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll. Dette er de systemer og rutiner som rådmannen etablerer for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse, og for å sikre at kommunen er gjenstand for betryggende kontroll.

Kontrollutvalget kan benytte ulike verktøy for å undersøke om kommunen har etablert betryggende og hensiktsmessig kontroll, som f.eks.:
- Orienteringer fra rådmannen
- Virksomhetsbesøk
- Forvaltningsrevisjon
- Eierskapskontroll
- Regnskapsrevisjon
- Orienteringer fra revisjonen
- Høringer
- Granskninger
- Andre undersøkelser

Kontrollutvalget må alltid vurdere risiko og vesentlighet når de velger hvilke saker de skal ta opp, og hvilke verktøy de skal bruke i arbeidet. Både formelle undersøkelser som gjerne utføres

av revisjonen, gjennomføring av større høringer og granskninger, men også skriftlige og muntlige orienteringer fra rådmannen medfører bruk av ressurser. Kontrollutvalget må derfor alltid vurdere hva som er nødvendig og tilstrekkelig for å sikre den nødvendige kontrollen.

Formålet med kontroll- og tilsynsvirksomheten er det samme for alle parter: Å sikre at innbyggerne får de tjenester de har krav på, at tjenestene har god kvalitet, og at ressursene utnyttes effektivt og i tråd med kommunestyrets vedtak. Partene har også et felles ansvar for å bidra til læring og forbedring.

Administrasjonen og kontrollutvalget har et felles ansvar for å legge til rette for en god dialog og et godt samspill. Dialogen med rådmannen er grunnleggende for å gjøre gode undersøkelser, og rådmannen er den viktigste kilden til informasjon om internkontrollen i kommunen.

Kontrollutvalget kan be rådmannen om å orientere skriftlig og/eller muntlig om saker og aktuelle tema i kontrollutvalget. Dette kan gi kontrollutvalget et grunnlag for å vurdere om saken er tilstrekkelig belyst, eller om det er behov for ytterligere oppfølging og undersøkelse. Rådmannen kan også orientere kontrollutvalget om de risikovurderinger som administrasjonen gjør vedrørende internkontroll i kommunen.

I mange tilfeller har administrasjonen, bare gjennom å bli innkalt for å orientere om en sak, startet et forbedringsarbeid før de møter i kontrollutvalget. Kontrollutvalgets tilsyn bidrar slik til å få satt viktige saker på agendaen i administrasjonen. Selv om selve vedtaket i kontrollutvalget helt enkelt sier at saken tas til orientering, kan kontrollutvalget dermed ha bidratt aktivt til kommunens egenkontroll.

Kontrollutvalget forholder seg alltid til rådmannen når det ønsker informasjon om kommunens interne drift og kontroll. Rådmannen kan så delegere til andre i administrasjonen å svare når han finner det hensiktsmessig. Eksempelvis vil det være naturlig at kommunalsjef økonomi er den som orienterer om kommunens økonomi og endringer i det økonomiske risikobildet.

Rådmann Torill Neset stiller i møtet for å bidra til å etablere den gode dialogen som er nødvendig for å få et godt samspill mellom kontrollutvalget og administrasjonen.

30/19 Møte- og arbeidsplan 2020 Gjerstad kontrollutvalg

Arkivsak-dok. 19/17660-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	30/19

Forslag fra sekretariatet:

Møte- og arbeidsplan 2020 for Gjerstad kontrollutvalg godkjennes.

Planen og møtedatoene er veiledende og kontrollutvalget står fritt til å ta opp de saker og avholde de møter utvalget ønsker.

Møtedatoer 2020: Tirsdager kl. 10:00.
25.02
05.05
15.09
01.12

Vedtaket oversendes kommunestyret til orientering.

Saksopplysninger:

Sekretariatet legger med dette frem en egen sak om møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget. Saken skal videre legges frem til behandling i kommunestyret.

Møte- og arbeidsplanen er ikke å forstå som en fullstendig presentasjon av alle de oppgaver/saker som kontrollutvalget vil behandle i løpet av året, men legger vekt på de oppgaver som utvalget etter egen forskrift er pålagt å behandle.

I tillegg til ordinære saker som blir lagt frem for kontrollutvalget gjennom året, vil det av erfaring fra tidligere år alltid dukke opp spørsmål som blir gjenstand for drøfting i utvalget. Enkelte saker er også av en slik karakter at de blir behandlet unntatt offentlighet. I spesielle saker er det direkte kontakt/drøftelser med berørte parter (eks. rådmann, revisor eller ordfører).

Møte- og arbeidsplanen er en samlet plan som etter behandling i kommunestyret tilfredsstiller anbefaling i kontrollutvalgsboken.

Sekretariatet legger frem forslag til følgende agenda for 2020:

Gjerstad kontrollutvalg
Møte-/arbeidsplan 2020

(29.-30.1.2020: Kontrollutvalgskonferanse i regi av Norges Kommunerevisorforbund, Gardermoen)

25. februar 2020 kl. 10:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Kontrollutvalgets rolle og samspill med Ordfører
- Revisor orienterer om revisjonsplan 2019
- Årsmelding 2019 fra kontrollutvalget
- Revisors uavhengighet 2020
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

(April 2020: Vårkonferanse i regi av Temark, Agder/Telemark/Vestfold)

5. mai 2020 kl. 10:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Samordnet kalender for tilsyn og forvaltningsrevisjoner 2020
- Årsrapport 2019 kemneren for Gjerstad kommune
- Årsregnskap og årsberetning 2019 for Gjerstad kommune
- Risiko- og vesentlighetsvurderinger som grunnlag for planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll
- Forvaltningsrevisjon Barneverntjenesten øst i Agder – del 2.
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

(3.-4.6.2020: Fagkonferanse i regi av Forum for kontroll og tilsyn, Gardermoen)

15. september 2020 kl. 10:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Budsjett for kontrollarbeidet i Gjerstad kommune 2021
- Overordnet revisjonsstrategi 2020
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

November 2020: Høstkonferanse i regi av Temark, Agder/Telemark/Vestfold

1. desember.2020 kl. 10:00

- Godkjenning av innkalling og protokoll
- Møte- og arbeidsplan 2021 Gjerstad kontrollutvalg
- Orientering om 2. tertial 2020
- Orienteringer fra revisor
- Referatsaker
- Eventuelt

Det kan være aktuelt å kalle inn rådmannen (/representanter fra administrasjonen) for å orientere om aktuelle saker/temaer utover de punktene som er nevnt i planen. Vi gjør oppmerksom på at planen er dynamisk, og at saker kan bli flyttet til et annet møte. Ved behov kan det være aktuelt å avlyse, flytte eller ta ekstra møter.

31/19 Ny orientering vedrørende forvaltningsrevisjonsrapport - Organisering og kvalitet i pleie og omsorg

Arkivsak-dok. 18/03129-13
Arkivkode. 217
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	31/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken legges frem uten forslag til vedtak i påvente av orienteringen.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget bestilte i sitt møte 14.2.2018 prosjektplan for forvaltningsrevisjonen Pleie og omsorg i tråd med vedtatt Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 med de justeringer som tidligere er spilt inn. Forvaltningsrevisjonsprosjektet ble bestilt av kontrollutvalget i Gjerstad 02.05.2018.

Aust-Agder revisjon IKS presenterte rapporten for kontrollutvalget 30.04.2019, og kontrollutvalget gjorde da følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Organisering og kvalitet i pleie og omsorg» til etterretning og oversender saken til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Organisering og kvalitet i pleie og omsorg» til etterretning og ber rådmannen følge opp revisjonens anbefalinger:

1. *Revisjonen anbefaler at det foretas en gjennomgang av ansvars- og oppgavefordelingen i ledergruppa, med fokus på tydeliggjøring av personalansvar, samarbeid og synlighet overfor ansatte.*
2. *Revisjonen anbefaler at det foretas en ny evaluering av dagens bemanningssituasjon og turnusordning, med tilstrekkelig sikring av forsvarlige tjenester og hensyn til arbeidsmiljø og sårbarhet i forhold til fravær. Det forutsettes at denne evalueringen og planlegging av ny turnus gjennomføres i samråd med ansatte og tillitsvalgte.*
3. *Det anbefales å vurdere organiseringen av tjenestekontoret i forhold til kommunens mål om uavhengighet mellom ansatte som fatter vedtak og de som utfører tjenesten.*
4. *Revisjonen anbefaler at rutiner og praksis knyttet til avviksrapportering gjennomgås blant ansatte, med hovedvekt på tilrettelegging, terskel for registrering, gjennomgang og oppfølging av avvik.*

Kommunestyret ber videre rådmann om å gi en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget i løpet av høsten 2019 for de tiltak som er satt i gang for å følge opp vedtaket og rapportens anbefalinger.

Saksopplysninger:

Siden dette er et nytt kontrollutvalg som ikke behandlet rapporten, så vil informasjonen under vise hva som var grunnlaget for vedtaket i saken. Kommunen har i ettertid iverksatt tiltak ut fra rapportens anbefalinger som vil bli muntlig orientert om i møtet.

I tråd med vedtak i Kontrollutvalget i Gjerstad kommune gjennomførte Aust-Agder revisjon IKS en forvaltningsrevisjon som hadde som formål å se på hvordan enheten organiserer sine ressurser og hvilken sammenheng organiseringen har i forhold til kvaliteten på kommunens helse- og omsorgstjenester. Prosjektet hadde til hensikt å vurdere om enhetens personalressurser er organisert på en effektiv og god måte, og hvilken innvirkning dette har på det helhetlige arbeidsmiljøet. Prosjektet har videre hatt til hensikt å se på forholdet mellom hjemmebasert og institusjonsbasert omsorg, og i hvilken grad enheten ivaretar driften på en måte som gir en samordnet tjeneste til det beste for brukerne. Prosjektet har videre kartlagt hvordan enheten ivaretar medvirkning fra brukere og pårørende, og hvordan kvaliteten på tjenestene beskrives i henhold til ulike kvalitetsindikatorer.

Gjennom prosjektet forsøkte revisjonen å besvare følgende problemstillinger:

1. *Hvordan er personalressursene for pleie og omsorg i Gjerstad kommune organisert? Og har man i dette arbeidet tatt tilstrekkelig hensyn til arbeidsmiljø og sykefravær?*
2. *I hvilken grad drives tjenestene på en helhetlig måte, med effektivt samspill og gode ordninger mellom hjemmebaserte og institusjonsbaserte tjenester?*

3. *Hvordan oppleves kvaliteten på tjenestene blant brukere og pårørende? Og er medvirkning fra brukere og pårørende i tråd med kravene i lovverket?*

Revisjonen konkluderte med følgende på prosjektets problemstillinger:

<u>Problemstilling 1.</u>
Etter revisjonens oppfatning var det behov for en tydeligere ansvars- og oppgavefordeling mellom tjenestelederne og enhetsleder. Både fra ledelsen, dokumentasjon og ansatte fremkom det at det var uklare ansvarsforhold både vedrørende økonomi, fagansvar og ressursplanlegging mellom tjenestelederne og enhetsleder. Stillingsbeskrivelsene i ledergruppa var uklare og til dels overlappende. Ansatte opplevde også at ledelsen var lite synlig og i liten grad samarbeidet godt eller opptrådde helhetlig.

Revisjonen registrerte flere utfordringer ved organisering av personalressursene, hvor dagens sykepleierturnus ikke så ut til å fungere etter ledelsens intensjoner. Sett i lys av kravet om planlegging og gjennomføring, mente revisjonen det var lite tilfredsstillende at 98 prosent av de ansatte mente dagens organisering av personalressurser og turnus *ikke* fungerte og burde endres. Etter revisjonens vurdering fremkom det tydelige signaler fra de ansatte på at prosessene omkring organisering av personalressursene ikke ble gjennomført på en hensiktsmessig måte. Revisjonen bemerket også at arbeidsmiljølovens bestemmelser om tillitsvalgtes involvering i turnus, tilsynelatende ikke ble overholdt verken knyttet til drøfting eller tidsfrist.

Revisjonen registrerte at 88 prosent av de ansatte i spørreundersøkelsen mente bemanning i stor eller svært stor grad var sårbar i forhold til fravær. Revisjonen anså de forelagte rutinene og prosedyrene enheten hadde knyttet til sykefravær samt tjenesteledernes tette oppfølging, som tilfredsstillende. Revisjonen bemerket likevel at det gjennom flere informanter ble beskrevet at ansatte, ofte i ettertid, mente deres sykefravær hadde vært grunnet arbeidsrelaterte årsaker. Ansatte beskrev en stor arbeidsbelastning pga. det de opplevde som underbemanning.

Problemstilling 2.
Av hensyn til størrelse og sårbarhet, trakk flere i ledelsen frem at det i Gjerstad var nyttig å se pleie- og omsorgsenheten som en mer helhetlig tjeneste hvor kompetanse og ressurser kunne anvendes på tvers. Dette vurderte revisjonen som positivt. Revisjonen registrerte samtidig at den nye turnusordningen med at sykepleiere arbeidet mer på tvers av tjenestene, ifølge de ansatte ikke fungerte optimalt. Det fremkom av intervjuer at slike vakter på tvers av tjenestene ofte førte til dårlig oppfølging og lite kontinuitet mellom de ansatte og brukerne. Det ble også beskrevet som utfordrende å skulle være oppdatert på mange ulike områder samtidig, og utfordringer knyttet til de ansattes tilhørighet. Revisjonen registrerte at mange ansatte mente ledelsens fremgangsmåte knyttet til innføring av ny felles sykepleierturnus høst 2018 ikke var tilfredsstillende.

Etter det revisjonen registrerte ble vedtakene fra tjenestekontoret beskrevet som gode. Det ble likevel poengtert av flere at tjenestekontoret ikke var organisert etter intensjonen, da det i utgangspunktet skulle fungert som et vedtakskontor for flere tjenester i Gjerstad kommune. Organiseringen av tjenestekontoret knyttet til pleie- og omsorg baserte seg på at tre ansatte organisert i hjemmetjenesten utgjorde bemanningen. Intensjonen med etablering av et uavhengig tjenestekontor var etter revisjonens oppfatning god. Slik dette fungerte i praksis kunne imidlertid ikke bli betraktet som hensiktsmessig ettersom de ansatte kunne komme i en krevende dobbeltrolle, gjennom at de samme ansatte både fattet vedtak og deretter kunne møte de samme brukerne i hjemmetjenesten.

Problemstilling 3.
Etter revisjonens oppfatning fremsto pleie- og omsorgsenhetens ivaretakelse av kvalitetsindikatorene som tilfredsstillende slik det ble beskrevet, og i henhold til kravene i kvalitetsforskriften om pasientenes grunnleggende behov. Etter revisjonens vurdering anså de enhetens systemer og rutiner for brukermedvirkning som tilfredsstillende i henhold til lovverkets krav til informasjon og selvbestemmelse, både knyttet til «Det gode pasientforløp», innkomstsamtalene og jevnlige primærkontaktsamtaler.

Revisjonen registrerte at det var flere forhold knyttet til enhetens praksis ved avviksregistrering og håndtering som ikke fungerte tilfredsstillende. Revisjonen bemerket videre utfordringer knyttet til manglende rapportering av avvik i QM+. I forlengelse av dette registrerte revisjonen at 50 prosent av de ansatte mente ledelsen ikke la til rette for at de ansatte skulle få tid og opplæring til å melde avvik. Etter revisjonens vurdering hadde ikke pleie- og omsorgsenheten et velfungerende og tilstrekkelig forankret avvikssystem.

Etter revisjonens vurdering var det flere indikasjoner på at de ansatte ikke fikk anvendt avvikssystemet slik som det skulle. En stor andel av de ansatte mente avgrenset tid og usikkerhet på hva som skulle meldes og ikke var en hovedutfordring i forhold til å skrive avvik. Revisjonen registrerte at det fra både intervjuer og undersøkelsen ble påpekt at de ansatte mente avvikene ikke ble fulgt opp uansett.

Det gikk frem av rapporten at revisjonen på bakgrunn av deres undersøkelse og de funn som var gjort, ga fire anbefalinger som nevnt i sakens innledning «Bakgrunn for saken»;

1. Revisjonen anbefaler at det foretas en gjennomgang av ansvars- og oppgavefordelingen i ledergruppa, med fokus på tydeliggjøring av personalansvar, samarbeid og synlighet overfor ansatte.

2. Revisjonen anbefaler at det foretas en ny evaluering av dagens bemanningssituasjon og turnusordning, med tilstrekkelig sikring av forsvarlige tjenester og hensyn til arbeidsmiljø og sårbarhet i forhold til fravær. Det forutsettes at denne evalueringen og planlegging av ny turnus gjennomføres i samråd med ansatte og tillitsvalgte.
3. Det anbefales å vurdere organiseringen av tjenestekontoret i forhold til kommunens mål om uavhengighet mellom ansatte som fatter vedtak og de som utfører tjenesten.
4. Revisjonen anbefaler at rutiner og praksis knyttet til avviksrapportering gjennomgås blant ansatte, med hovedvekt på tilrettelegging, terskel for registrering, gjennomgang og oppfølging av avvik.

Rådmannen, eller den rådmannen sender, vil orientere kontrollutvalget om de tiltak som er satt i gang for å følge opp vedtaket og rapportens anbefalinger.

Vedlegg:

- Forvaltningsrevisjonsrapport «Organisering og kvalitet i pleie og omsorg»
- Saksutskrift – Forvaltningsrevisjonsrapport – Organisering og kvalitet i pleie og omsorg

Vedlegg til sak

Forvaltningsrevisjo
n Pleie og omsorg G

Saksutskrift -
Forvaltningsrevisjon

32/19 Orienteringer fra revisor 03.12.2019

Arkivsak-dok. 19/16874-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	32/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Bakgrunn for saken:

Kontrollutvalget har et påseansvar for at det blir gjennomført forsvarlig revisjon i kommunen. For å holde utvalget orientert om det pågående revisjonsarbeidet i kommunen, orienterer revisor kontrollutvalget fortløpende gjennom året.

Saksopplysninger:

Revisor orienterer om aktuelle saker i den løpende revisjonen og oppdrag de jobber med i Gjerstad kommune, utover det som rapporteres i egne saker.

33/19 Referatsaker 03.12.2019

Arkivsak-dok. 19/16875-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	33/19

Forslag fra sekretariatet:

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger:

1. Behandling i kommunestyre av saker fra/av særlig betydning for kontrollutvalget:
    a. 26.09.2019 Sak 19/59 Inntreden av nye eiere i Agder og Telemark kontrollutvalgs-sekretariat IKS og endringer i selskapsavtalen fra 1.1.20
    b. 21.11.2019 Sak 19/78 Valg av styrer, råd og utvalg for perioden 2019 – 2023 punkt 22 Valg av representant til Temark (Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS)
2. Inngående/ utgående post:
    a. Melding om valg til kontrollutvalget
3. NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2020 på Gardermoen 29.1.-30.01.2020.
4. Neste møte: 25.02.2020 kl. 10.00.

Vedlegg:

- Vedr. 19-10294-28 - Melding om valg til kontrollutvalg

Vedlegg til sak

dokument-8b214ee3

34/19 Eventuelt 03.12.2019

Arkivsak-dok. 19/16876-1
Arkivkode. 033
Saksbehandler Agnes Gullingsrud Fjeldstad

Saksgang	Møtedato	Saksnr
1 Gjerstad kontrollutvalg	03.12.2019	34/19